

05.05.2016

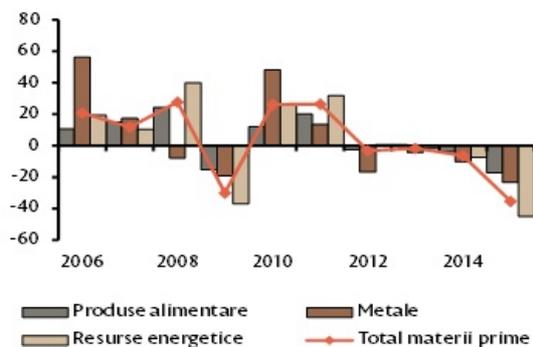
Casetă tehnică: Declinul prețurilor internaționale la materiile prime – cauze, evoluții și perspective

Casetă extrasă din:

Raport asupra inflației nr.2, mai 2016 ^[1]

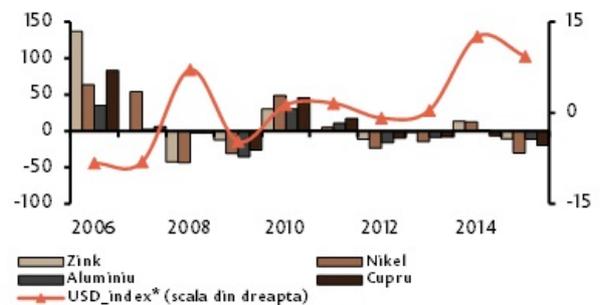
Începând cu anul 2012, cotațiile internaționale la materiile prime au avut în medie trenduri constant negative. Aceasta a fost una din cauzele care a generat schimbări structurale în evoluția economiei mondiale. În această perioadă s-a accentuat tendința de temperare a activității în economiile emergente și în curs de dezvoltare, iar economiile avansate au progresat gradual. În medie, conform calculului în baza indicilor prețurilor publicate de FMI, în 2012, prețurile internaționale la materiile prime au scăzut în medie cu 3.2 la sută, în 2013 - cu 1.6 la sută, în 2014 - cu 6.3 la sută și în anul 2015 - cu 35.3 la sută. Accentuarea severă a cotațiilor materiilor prime în 2015 a derivat din diminuarea în medie cu 17.1 la sută a prețurilor la produsele alimentare, cu 23.1 la sută a prețurilor la metale și cu 44.8 la sută a prețurilor la resursele energetice (graficul nr.1).

Graficul nr.1. Ritmul anual de creștere a indicilor prețurilor la materiile prime (%)

Sursa: FMI, calcule BNM

Graficul nr. 2. Ritmul anual de creștere a cotațiilor bursiere pentru metale în corelație cu evoluția USD (%)

Sursa: FMI, Bloomberg, calcule BNM

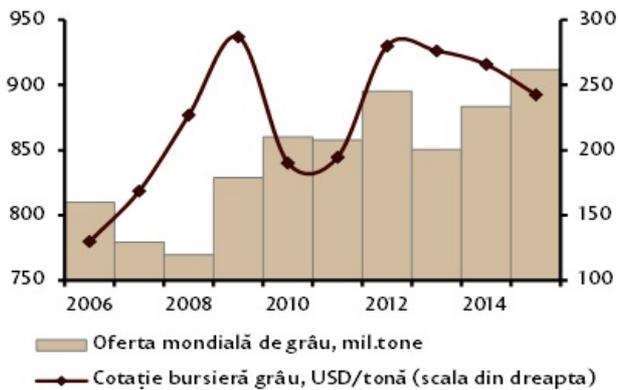
*indicele USD (USD index) măsoară performanța dolarul SUA față de un coș de valute: EUR, JPY, GBP, CAD, CHF și SEK ((+) apreciere, (-) depreciere)

Factorii de bază ai reducerii prețurilor la materiile prime au fost reprezentați de diminuarea cererii mondiale, abundența ofertei și aprecierea dolarului SUA. Pot fi evidențiate două etape ale declinului cotațiilor materiilor prime: în prima etapă cererea slabă din economiile avansate și aprecierea dolarului SUA au determinat reducerea prețurilor la materiile prime și respectiv periclitarea sectorului extractiv din economiile emergente, iar în etapa a doua temperarea din economiile emergente a contribuit și mai mult la diminuarea cererii mondiale.

În anii ulteriori crizei economice din 2008-2009, dolarul SUA s-a apreciat ușor în comparație cu alte monede de circulație internațională. Indicele USD (USD index) măsoară performanța dolarul SUA față de un coș de valute: EUR, JPY, GBP, CAD, CHF și SEK ((+) apreciere, (-) depreciere). a înregistrat în anii 2010-2011 și 2013-2015 doar creșteri medii anuale pozitive, adică dolarul SUA s-a apreciat. În anul 2013, indicele USD s-a diminuat în medie cu 0.9 la sută (graficul nr.2). Aprecierea treptată a dolarului SUA s-a datorat recuperării economiei SUA și în special diminuării ratei șomajului în SUA, ceea ce a determinat ca SRF să încheie în anul 2015 programele de stimulare monetară. Aprecierea dolarului SUA a

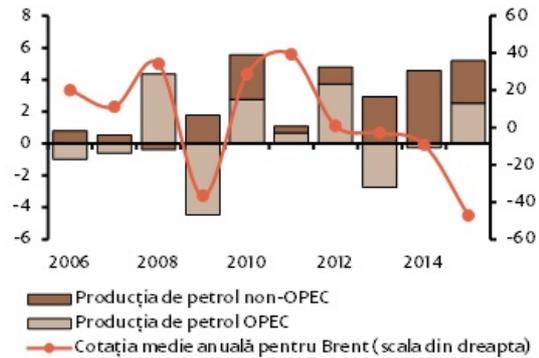
determinat reducerea cotațiilor la materiile prime. La burse se efectuează cotarea materiilor prime în dolari SUA. Totodată, țările emergente și în curs de dezvoltare dependente de exporturile de materii prime s-au confruntat cu deprecierea semnificativă a monedelor locale față de dolarul SUA. De exemplu în Ucraina, producția industrială din sectorul metalurgic s-a contractat patru ani consecutiv (2012 – minus 3.6 la sută, 2013 – minus 5.3 la sută, 2014 – minus 14.5 la sută, 2015 – minus 16.1 la sută), iar hrivna ucraineană s-a depreciat față de dolarul SUA în medie cu 48.7 și 83.8 la sută în anul 2014 și respectiv anul 2015. De menționat că conflictul armat din estul Ucrainei a avut de asemenea un impact negativ semnificativ asupra industriei extractive și metalurgice din Ucraina, dat fiind concentrarea carierelor și a uzinelor metalurgice în regiunea respectivă.

Graficul nr.3. Evoluția cotației pentru grâu în corelația cu oferta mondială de grâu

Sursa: FMI, FAO, calcule BNM

Graficul nr. 4. Ritmul anual de creștere a prețurilor la petrol în corelație cu creșterea/descreșterea producției de petrol (%)

Sursa: FMI, Administrația SUA privind informația energetică, calcule BNM

Abundența de ofertă în perioada menționată a fost o altă cauză a reducerii prețurilor la materiile prime. Un exemplu îl reprezintă prețurile la grâu care, după recolta bogată la nivel mondial din 2012, au fost în continuă scădere. Totodată, în anii ce au urmat, recolta a continuat să fie satisfăcătoare, iar comerțul slab a sporit și mai mult oferta de grâu la nivel mondial (graficul nr.3). Alte produse alimentare, în perioada analizată, au fost sub incidența interdicțiilor de export, ceea ce la fel a contribuit la creșterea ofertei și respectiv la diminuarea prețurilor. De exemplu, interdicțiile de import pentru produsele lactate din Uniunea Europeană impuse de către Federația Rusă și cererea redusă din China au contribuit la diminuarea în medie cu 28.5 la sută a prețurilor la produsele lactate în anul 2015.

În 2014-2015, un alt fenomen semnificativ în economia mondială a fost reducerea prețurilor la petrol. Surplusul de petrol înregistrat la nivel mondial a fost cauzat inițial de majorarea nivelului producției din țările non-OPEC, ulterior, în anul 2015, crescând în proporție similară atât producția de petrol din țările OPEC, cât și din țările non-OPEC (graficul nr.4). Justificarea creșterii nivelului producției de petrol în condițiile diminuării prețurilor a fost menținerea și chiar majorarea cotelor de piață, în condițiile în care unele sonde nerentabile au fost închise, iar investițiile în domeniu au fost diminuate drastic.

Perspectivile pentru anul 2016 sunt relativ satisfăcătoare, se mizează că sporirea cererii mondiale va contribui la majorarea treptată a cotațiilor materiilor prime. De asemenea, politicile monetare stimulative din unele economii avansate sunt îndreptate spre sporirea consumului care va contribui la majorarea prețurilor la materiile prime. Un alt factor care ar putea contribui la majorarea cotațiilor la produsele alimentare îl reprezintă anticipările negative privind recolta în unele regiuni, în urma atestării unor condiții agrometeorologice nefavorabile. În același timp, tendința de apreciere pe termen mediu a dolarului SUA se menține (anticiparea majorării treptate a ratelor dobânzilor SRF), ceea ce ar putea condiționa diminuarea în continuare a prețurilor internaționale la materiile prime. Totuși, majoritatea experților sunt de părere că volatilitatea cotațiilor materiilor prime va fi vădit mai redusă comparativ cu anii precedenți, ceea ce va facilita prognoza trendurilor pe termen scurt.

See also

Tags

preț ^[2]

preț la materiile prime. materia prima. cotația ^[3]

cotația bursieră ^[4]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/53752>

Related links:

[1] <http://bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr2-mai-2016> [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=preț](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=preț) [3] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=preț la materiile prime. materia prima. cotația](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=preț la materiile prime. materia prima. cotația) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=cotația bursieră](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=cotația bursieră)